

reise billigere end 32 Skilling pr. Mil. Her ved er der gjort den Anmærkning af flere ærede Talere — hvad der vistnok ogsaa er meget rigtigt —, at der er Mange, der gjøre en saadan Rejse, som ellers ikke vilde gjøre den, og at det altsaa ikke saa meget er en Besparelse, som det snarere er en Udgift at betale 18 Skilling pr. Mil, istedetfor at blive hjemme. Dette vil jeg imidlertid ikke lægge saa megen Vægt paa, skjøndt jeg troer, at det i et meget stort Omfang er Tilfældet; thi det er jo en Bequemmelighed og en Behagelighed, som Folk tillegne sig, og det er jo et Gode. Men det vilde dog kun være et Gode, dersom det kunde skee, uden at bebyrde det Almindelige derfor. Jeg veed ikke, hvorfor Staten skal tilskyde en betydelig Sum, for at skaffe disse Personer Befordring for en lettere Priis end den, der er den naturlige, det vil sige en saadan, der vilde være fornøden, for at skadesløsholde Entreprisen. Dersom virkelig Publicum finder, at disse Rejser have saa meget Værd for dem, at de kunne betale en større Befordringsudgift, saa kan man forhøje Prisen og derved tilveiebringe Dækning. Det Samme gælder, forsaavidt der er Tale om, at Varetransporten faaes for lettere Kjøb. Jeg har aldeles Intet imod, at den Varetransport, som foregaaer paa Jernbanen mellem Roeskilde og Kjøbenhavn, er bleven noget bedre Kjøb end tilforn, skjøndt jeg ikke troer, at denne Transport har været særdeles betydelig; men jeg veed ikke, hvorfor Staten skal gjøre Dpoffrelser, for at tilveiebringe den lettere Transport paa enkelte Steder; saa meget mere, som de øvrige Statsborgere, som maae tilskyde Bidrag, for at der her kan tilveiebringes en let og lidet bekostelig Befordring, for en stor Deel endogsaa fra en anden Side lide Tab derved; thi, dersom visse Districter faae Læilighed til at transportere deres Varer til det, som er det største Marked i Sjælland, nemlig Kjøbenhavn, for lettere Kjøb end de andre, saa ville disse andre Districter, som ikke kunne benytte Jernbanen, hvilket f. Ex. gælder hele det nordlige Sjælland, derved komme tilkort i den Concurrence, som de ellers kunne have med hine. Jeg seer altsaa ikke, at der fra denne Side kan være mindste Anledning til at

gjøre Dpoffrelser fra Statens Side; men det forekommer mig, at, naat det bliver erkjendt, at Varetransporten paa Jernbanen er beqvem og fordeelagtig for Bedkommende, maa der ogsaa kunne sættes en saadan Betaling derfor, at derved Entreprisen kunde dækkes. Iøvrigt er her ikke Tale om at nægte Entreprisen enhver Begunstigelse. Da der her er Spørgsmaal om et Anlæg, som i Tiden ikke usandsynligt kan udvikle sig til større Fordeelagtighed for det Almindelige, end det frembyder for Diebliffet, kunde vel Staten gjøre nogle Dpoffrelser derfor; men der ligger ikke alene en Dpoffrelse deri, at Staten afstaaer den Grund, der behøves, til Anlægget, forsaavidt Grunden tilhører Staten, men ogsaa fristager for Told baade af Maskiner og Materialier, som anskaffes til Jernbaneanlægget, — Noget, hvorimod man ved andre Læiligheder har erindret, — og det med Rette — at det ikke var overeensstemmende med de almindelige Principer for Toldvæsenet, — og deri, at andre saadanne Byrder og Afgifter, som ellers i Anledning af de Operationer, som ere fremkaldte i Anledning af Jernbanen, bortfalde, og at Staten ogsaa gjør nogle Dpoffrelser for Administrationen deraf. Hertil kunde der komme Noget, som jeg for min Deel ikke vilde have Noget imod, nemlig, at Staten ogsaa tog et vist Antal Actier, hvad jo ogsaa Udvalgets Fleerhed har erklæret ikke at have Noget imod, at den f. Ex. tog $\frac{1}{4}$ af Actierne, saaledes som i Kieler Jernbanen. Det er Noget, som den Tid skete uden alle Dpoffrelser; men, om det ogsaa her vilde skee med Dpoffrelse, vilde det dog være en taalelig Dpoffrelse, og man havde i den Omstændighed, at der var private Interessenter for de tre Hjerdedele, en temmelig Garantie for, at Entreprisen i sig selv var fordeelagtig, hvorimod jeg troer, at man deri, at man kan tilveiebringe den Capital, der behøves til Anlægget, slet ikke har nogen synderlig Garantie for, at Entreprisen er antagelig eller idetmindste giver Udseende til Fordeel i Fremtiden, naar man kun kan tilveiebringe den ved, at Staten paatager sig Ansvar for denne Capital; thi saa er det i Tilbud til Staten, at de laane denne Capital, og, naar Staten ikke spiller Fallit,